

ה"ת 61763/04/21 - יעקוב אור, קובי אור יזמות נדלן מימון בע"מ נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה

ה"ת 61763-04-21 אור(עציר) ואח' נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני:

בפני כבוד השופט ניצן סילמן
מבקשים

1. יעקוב אור (עציר)
2. קובי אור יזמות נדלן מימון בע"מ ע"י ב"כ עו"ד תמיר
קלדרון

נגד
משיבה
מדינת ישראל

החלטה בקשה להחזרת תפוסים

רקע עובדתי בתמצית מילין -

1. כנגד המבקש 1 (ושניים נוספים - אביו ודודו) הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות של החזקת סמים מסוכנים במשקל של למעלה מ 120 ק"ג, נשק, חבלה ושיבוש הליכי משפט.

המבקש 1 הוא בעליה ומנהלה של המבקשת 2, חברה שעיסוקה בניית בניין למגורים

2. מסגרת צו הקפאה מהלך חקירת המבקש 1 נתפסו, בין היתר, כספים בחשבון בנק ונכסי מקרקעין הכוללים - בניין ברח' אח"י אילת בחיפה שנרכש בשנת 2013 ורשום ע"ש המבקש (2/3) ואימו (1/3) המושכר ומניב הכנסה של כ- 70-120 אלף ₪ בחודש, בנין ברח' בן שושן בעכו שרכש המבקש באמצעות המבקשת 2 המצוי בשלבי בנייה ונחתמו 4 חוזי מכר עם רוכשים לגבי 4 דירות מתוך 11 בבניין.

3. לטענת המבקשים אין יסוד סביר להניח כי החפצים קשורים לעבירה או מהווים שכר עבירה. כמו כן, המשיבה לא טענה בכתב האישום כי בכוונתה לחלט את הכספים שנתפסו ולא טענה כי בכוונתם להציגם כראיה בביהמ"ש.

4. המבקשים טענו כי הקפאת חשבונות הבנק והותרת העיקולים תביא לפגיעה כלכלית במבקשים וביכולתם להמשיך להתקיים. הכספים בחשבון הבנק של החברה מהווים קניינה של החברה ולא של המבקש, ונחיצות חשבון הבנק המהווה מקור תזרימי יחיד לפעילות החברה הוא קריטי

עמוד 1

5. עוד לטענת המבקשים, המקרקעין ברח' אח"י אילת שייכים גם לאמו של המבקש ומהווים קניינה, ואין לה כל קשר להליך הפלילי. דמי השכירות מהווים מקור לפרנסת האם. הוא הדין גם לגבי המקרקעין בעכו, כאשר 4 דירות נמכרו עוד טרם חקירת המבקש ומהווים קניינם של הקונים. שיעור הנזק שייגרם לחברה כתוצאה מהעיקול הוא עצום ולא מידתי

6. המבקשים טענו כי בהתאם להלכה על המשיבה היה להגיש בקשה חדשה להחזקת הרכוש התפוס לאחר הגשת כתב האישום. המשך החזקת הרכוש מבלי שביהמ"ש שקל מחדש האם הראיות מצדיקות תפיסתו, מהווה חוסר תום לב.

לטענת המבקשים המשיבה פעלה בחוסר סמכות ודי בכך להביא לביטול צו ההקפאה.

7. המשיבה מנגד טענה כי לא פוקעת סמכותה להחזיק בתפוסים עם הגשת כתב האישום, לאור תחולתם של "מסלולים מקבילים", לפי הפסד"פ ולפי פקודת הסמים. בשל הימשכות החקירה הכלכלית, טרם הוגשה בקשת חילוט ו/או סעד זמני, ועל כן המשך תפיסת הרכוש לפי הפסד"פ נובעת מטעמים ענייניים.

8. לטענת המשיבה יש בידה ראיות טובות להוכחת אשמתו של המבקש ושותפיו ולכן גם לחילוט מלוא הרכוש אותו היא מחזיקה בשלב זה.

הכרעה -

9. בדיון בפניי, חזרו הצדדים על טענותיהם כאשר עיקר טענות המבקשים נסובו בסוגיית סמכות המשיבה להמשיך ולהחזיק ברכוש שנתפס לאחר הגשת כתב האישום.

ברי, כי ככל שתתקבל טענת המבקשים לחוסר סמכות, יש לשחרר התפוסים ללא תנאים, וככל שיתברר כי המשיבה פעלה בגדרי סמכותה ייערך איזון ראוי בין זכות הקניין של המשיב לבין האינטרס הציבורי בהבטחת החילוט בסופו של ההליך.

לפיכך, הובהר כי ראשית תוכרע שאלת הסמכות, ובהמשך, וככל שייקבע כי הרכוש תפוס כדין, תיבחן שאלת המידתיות

10. עיון בפסיקת ביהמ"ש העליון מלמד כי סוגיית הסמכות נדונה והוכרעה בע"פ 3390/19 אהרון אביטן נ' מדינת ישראל, מיום 21.11.19 (להלן: "הלכת אביטן").

כב' השופט מינץ בהלכת אביטן קבע כי עם הגשת כתב האישום פוקעת סמכות המדינה לתפיסה זמנית מכוח הפסד"פ, ונדרש להגיש בקשה חדשה בד בבד עם הגשת כתב האישום, כטענת המבקשים.

דא עקא, דעת הרוב בהלכת אביטן בהתאם לעמדתם של כב' השופט קרא וכב' השופטת ארז-ברק קבעה

קיומם של מסלולים מקבילים לחילוט רכוש בהליך הפלילי, לפי הפסד"פ ולפי פקודת הסמים, לפני הגשת כתב אישום ולאחר הרשעה, ואין מקום להחריג את שלב ניהול המשפט.

עוד נקבע בדעת הרוב כי במועד הגשת כתב האישום, בניגוד לטענת המבקשים, לא פוקעת מאליה הסמכות להחזקת רכוש תפוס כל עוד לא הוגשה בקשה מתאימה מתוקף חוק אחר. אי-פקיעת הצו עולה בקנה אחד עם השינוי שחל במעמדו של האדם שרכושו נתפס מחשוד לנאשם, מה שלכאורה מחזק את ההצדקה להחזיק בחפצים, ככל שהדבר משרת את תכליות התפיסה - תכלית קניינית ותכלית הרתעתית (ראה דברי כב' השופטת ברק ארז)

11. לפיכך, כעולה מהפסיקה, פעלה המדינה בגדר סמכותה והרכוש תפוס כדין.

12. עם זאת, מכוח ההגינות וחובת המדינה כרשות מנהלית ראוי כי בקשה מתאימה לתפיסה זמנית תוגש עם כתב האישום ותותאם לתשתית הראייתית שביסודו, על מנת לאפשר לנאשם לבחון קיומה של התשתית הנדרשת ולהעלות טענותיו בהתאם לסוג התפיסה. במקרים חריגים בהם לא עולה בידי המדינה להגיש בקשה עם כתב האישום, ראוי כי זו תוגש בהקדם האפשרי, ובוודאי לאחר שהוגשה מטעם הנאשם, כבמקרה דנן, בקשה לשחרור התפוסים.

אפנה בעניין זה לדברי כב' השופטת ברק-ארז בהלכת אביטן כהאי ליסנא -

"דרך המלך" היא כי כאשר פרקליט מגיש לבית המשפט כתב אישום, הוא ילווה לכתב האישום גם את כל הבקשות הנלוות, ובכלל זה בקשות לפי פקודת הסמים או לפי חוק איסור הלבנת הון. הרי, ככל שנתפס רכוש במהלך הליכי החקירה מתוך מטרה לחלטו בסוף ההליך הפלילי, ברי כי בעת הגשת כתב האישום ידוע לתביעה כי בכוונתה לבקש צווים בעניין זה. עם זאת, ככל שבמקרים חריגים הדבר אינו מתאפשר מסיבות שונות, ובכלל זה שינוי נסיבות או סד זמנים דחוק במיוחד, צו התפיסה שניתן בטרם הגשת כתב האישום על-פי פקודת סדר הדין הפלילי יוסיף לעמוד. במקרים כאלה, כפי שהובהר גם על ידי בית המשפט המחוזי, על התביעה להגיש את הבקשות החדשות בהקדם האפשרי. מכל מקום, מובן כי אם התנהלות התביעה חורגת מן הסביר במישור שיקול הדעת, בית המשפט המנהל את ההליך הפלילי עשוי ליתן לכך משקל בהחלטותיו - בשלב זה או אחר של ההליך"

13. המשיבה טענה להשלמת חקירה כלכלית טרם יעלה בידה להגיש בקשה לחילוט/תפיסה.

לאור האמור, אני מורה למשיבה כי בקשה מתאימה תוגש תוך 10 ימים מהיום. מסגרת הבקשה יש לעשות כי פעולת השלמת החקירה (א) תסתיים.

המבקשים יגישו עמדתם לבקשה תוך 5 ימים ממועד קבלתה.

14. לאחר הגשת הבקשה מטעם המדינה- יקבע מועד ביחס לקיומה של התשתית הנדרשת לתפיסה

ובחינת מידתיותה.

ניתנה היום, כ"ד אייר תשפ"א, 06 מאי 2021, בהעדר הצדדים.